

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO NR. XI-2023 8, 9, 10, 19¹, 28
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 23 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) energijos išteklių biržos operatoriaus teikimu derina energijos išteklių biržos operatoriaus tvirtinamas jo veiklos ketvirčio ataskaitos ir veiklos metinės ataskaitos formas, ~~taip pat derina veiklos metinę ataskaitą~~, teikia pasiūlymus ir nurodymus dėl energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos ataskaitose nurodytų duomenų patikslinimo ar papildomų duomenų pateikimo;“.

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Energijos išteklių rinkos dalyviams draudžiama naudotis viešai neatskleista prekybos energijos ištekliais informacija ir užsiimti arba bandyti užsiimti manipuliavimu energijos išteklių rinka. Prekybos naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka draudimas užtikrinamas, vadovaujantis 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (~~OL 2011 L 326, p. 4~~) su visais pakeitimais, nustatytais reikalavimais ir tvarka. **Reglamento nuostatomis vadovaujamasi, vykdant prekybą didmeniniais elektros energijos ir gamtinių dujų produktais, o vykdant prekybą biokuro produktais – vadovaujantis Energijos išteklių rinkos priežiūros taisyklėmis.**“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Energijos išteklių biržos operatorius ne vėliau kaip iki kiekvienų metų kovo 1 dienos parengia ir, ~~suderinę su Taryba~~, Energetikos ministerijai **ir Tarybai** pateikia energijos išteklių biržos ataskaitą. Energijos išteklių biržos ataskaitoje atskirai įvertinamos kiekviena iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos rūšių. Energijos išteklių biržos ataskaita teikiama energijos išteklių biržos operatoriaus parengta ir su Taryba suderinta forma.“

4 straipsnis. 19¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 19¹ straipsnį 3 dalimi:

„3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms energetikos įmonėms, kurios elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti naudoja biokurą, įsigyjant biokurą dvišalių pirkimo–pardavimo sutarčių pagrindu ne energijos išteklių biržoje, o kitais Pirkimų taisyklėse nurodytais būdais, įsigyti biokurą iš susijusios įmonės ar iš susijusių ūkio subjektų grupės, kaip ji suprantama pagal Konkurencijos įstatymą, galima tais atvejais, kai biržoje neprekiuojama norimais įsigyti biokuro produktais arba pateikus pavedimą įsigyti biržoje laimėjusiame pasiūlyme nurodytą biokuro kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą, likus ne mažiau kaip 2 darbo dienoms iki prekybos sesijos pradžios, toks pavedimas nėra įvykdomas.“

5 straipsnis. 23 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 23 straipsnį.

~~1. Šilumos tiekėjai, reguliuojami nepriklausomi šilumos gamintojai ir bendri šilumos ir elektros energijos gamintojai, kurie per metus reguliuojamajai energetikos veiklai suvartoja 50 GWh gamtinių dujų ar daugiau, privalo gamtinių dujų biržoje per kalendorinius metus įsigyti ne mažiau kaip 50 procentų reguliuojamajai elektros ir (ar) šilumos energijos gamybos veiklai reikalingo gamtinių dujų kiekio. Vertinant šioje dalyje minimų ūkio subjektų metinį gamtinių dujų suvartojimą, turi būti įskaičiuojamas ūkio subjekto, įskaitant jo filialus, atstovybes ir (ar) skirtingas gamtinių dujų pristatymo vietas, suvartojamo gamtinių dujų kiekio metinis vidurkis per 2 praėjusius metus.~~

~~2. Šio straipsnio 1 dalyje išdėstytas reikalavimas netaikomas šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms energetikos įmonėms, jeigu gamtinių dujų biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo gamtinių dujų kiekio ar jo dalies arba gamtinių dujų įsigijimo kaina sutarties sudarymo metu kitais teisės aktuose reglamentuotais pirkimo būdais yra mažesnė negu vidutinė gamtinių dujų biržos kaina ir (ar) gamtinių dujų įsigijimas kitais teisės aktuose reglamentuotais pirkimo būdais yra ekonomiškai naudingesnis.~~

6 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 28 straipsnio 8 dalį.

~~8. Taryba, nustačiusi, kad pirkimą organizavusi įmonė nevykdė šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo, nepripažįsta pirkimą vykdžiusio šilumos tiekėjo, reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo ar bendrojo šilumos ir elektros energijos gamintojo pirkimo sutarties išlaidų gamtinėms dujoms įsigyti pagrįstomis sąnaudomis nustatant šilumos kainą dalimi, viršijančia vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą. Pagrįstomis sąnaudomis yra nepripažįstamos tik to pirkimo, kuris buvo vykdytas pažeidžiant šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nustatytą įpareigojimą, sutarties išlaidos gamtinėms dujoms įsigyti, viršijančios vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą.~~

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. lapkričio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2026 m. liepos 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Biokuro ir gamtinių dujų pirkimai, pradėti iki 2026 m. spalio 31 d., baigiami pagal iki 2026 m. spalio 31 d. galiojusį teisinį reguliavimą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas